

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **O. B.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem AK Čechovský & Václavek, s. r. o., se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2014, č. j. 2 A 16/2014 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Předmětným rozsudkem městský soud zamítl žalobu směřující proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „žalovaná“), ze dne 7. 4. 2014, č. j. CPR-15832-3/ČJ-2013-930310-V242.

I. Vymezení věci

Výše označeným rozhodnutím žalované bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 8. 11. 2013, č. j. KRPA-302521-32/ČJ-2013-000022, kterým správní

orgán I. stupně stěžovateli uložil správní vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců.“). Doba, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na jeden rok a její počátek byl podle § 118 odst. 1 citovaného zákona stanoven od okamžiku, kdy stěžovatel pozbude oprávnění k pobytu na území ČR. Podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stěžovateli stanovena doba k vycestování z území ČR do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Podle § 120a odst. 1 citovaného zákona bylo dále rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona.

Rozhodnutí žalované stěžovatel napadl žalobou ze dne 17. 4. 2014; rozhodnutí žalované označil za nepřezkoumatelné, mimo jiné též namítal, že žalovaná neuvedla taxativní výčet podkladů pro vydání rozhodnutí a ve výčtu podkladového materiálu opomenula vyjádření stěžovatele. Stěžovatel dále upozornil na absolutní nepřiměřenost uloženého vyhoštění, neboť protiprávní stav trval pouhé tři dny a k jeho odhalení došlo ve chvíli, kdy stěžovatel podal žádost o vydání povolení k trvalému pobytu spolu s žádostí o prominutí zmeškání lhůty, doplněnou lékařským potvrzením. Stěžovatel proto namítal nezohlednění individuálních okolností dané věci a skutečnost, že nebyl zjištěn skutečný stav věci, o němž by nebyly důvodné pochybnosti.

Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 23. 6. 2014, č. j. 2 A 16/2014 – 34, zamítl, přitom zdůraznil, že v případě stěžovatele se nejednalo pouze o neoprávněný pobyt na území České republiky od 9. 8. do 12. 8. 2013, tedy v délce tří dnů, jak namítal stěžovatel. Z rozhodnutí Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha ze dne 5. 6. 2013, č. j. SCPP-16/PH-OPK4-SV-2006, vyplývá, že prvý neoprávněný pobyt stěžovatele na území České republiky trval od 20. 7. 2005, od kteréžto doby se stěžovatel zdržoval na území České republiky bez platného cestovního dokladu a víza, a to až do 1. 2. 2006. Od 2. 2. 2006 se pak stěžovatel na území České republiky zdržoval jakožto účastník řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a řízení o této žádosti bylo ukončeno až rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2013, v právní moci dne 25. 4. 2013, kterým byla odmítnuta kasační stížnost stěžovatele pro nepřijatelnost. Od 26. 4. 2013 se tak stěžovatel opětovně nacházel na území České republiky bez víza a oprávnění k pobytu, a to až do vydání výjezdního příkazu dne 9. 7. 2013, s platností do 8. 8. 2013. V době od 9. 7. do 8. 8. 2013 stěžovatel pobýval na území České republiky pouze na základě vydaného výjezdního příkazu dle § 50 zákona o pobytu cizinců; ten ho však opravňoval pouze k přechodnému pobytu na území České republiky po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k vycestování z území. Stěžovatel však území České republiky neopustil a po 9. 8. 2013 se opětovně zdržoval na území ČR neoprávněně.

K žádosti stěžovatele o udělení trvalého pobytu ze dne 7. 8. 2013 městský soud odkázal na sdělení Ministerstva vnitra, OAMP, ze kterých vyplývá, že žádost o povolení k trvalému pobytu dle § 67 zákona o pobytu cizinců, nevzniká žadateli fikce (oprávněnost) k pobytu na území České republiky.

pokračování

Městský soud dále hodnotil, zda vyhoštění stěžovatele mohlo představovat nepřiměřený zásah do jeho soukromého nebo rodinného života podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Konstatoval, že z výpovědi stěžovatele před správním orgánem I. stupně dne 28. 8. 2013 nevyplývají žádné kulturní a sociální vazby stěžovatele na Českou republiku. Stěžovatel neuvedl, že by na území České republiky žil ve společné domácnosti s nějakou osobou. Uvedl pouze, že je rozvedený, bezdětný. Jeho rodinní příslušníci - matka a sestra - žijí na území Ukrajiny, kde má stěžovatel též dům. Jak vyplývá i ze závazného stanoviska OAMP k možnosti vycestování cizince ze dne 30. 8. 2013 dle § 120a zákona o pobytu cizinců, vycestování stěžovatele do vlasti je možné.

Pokud se pak týká zdravotního stavu stěžovatele, ten mu dle městského soudu ve vycestování z území České republiky nikterak nebrání, neboť stěžovatel předložil pouze jednu lékařskou zprávu ze dne 6. 8. 2013, která dokládá pouze jeho vyšetření na ORL s.r.o. Praha 10, při kterém si stěžoval na bolesti hlavy a zalehnuté uši. Stěžovateli byla indikována medikamentózní léčba, po které měla následovat další kontrola po týdnu, ale další lékařskou zprávu stěžovatel již nepředložil.

Městský soud z důvodu jednání stěžovatele a jeho opakovaného neoprávněného pobytu na území ČR rozhodl tak, že žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl, neboť nezjistil žádnou nezákonnost v napadeném rozhodnutí. Žalovaná se dle městského soudu v napadeném rozhodnutí řádným způsobem vypořádala s námitkami stěžovatele uvedenými ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí, navíc tyto námitky ve vyjádření k podkladům rozhodnutí jsou zcela totožné s námitkami uvedenými v žalobě; žalovaná se rovněž řádným způsobem zabývala námitkou nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, tedy přiměřenosti rozhodnutí dle § 174a téhož zákona, kdy důvody pro které nelze ustanovení § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců na daný případ aplikovat, pak náležitým způsobem zdůvodnila. Městský soud tak uzavřel, že vyhoštění žalobce nebude představovat nepřiměřený zásah do jeho soukromého nebo rodinného života.

II. Obsah kasační stížnosti

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá zásadní porušení § 3 správního řádu, neboť má za to, že žalovaná nezjistila skutkový stav věci. Správní řízení bylo vedeno z úřední povinnosti, tudíž došlo i k porušení § 50 odst. 3 správního řádu, ukládajícího správním orgánům zjistit všechny okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení. Této povinnosti však žalovaná nedostála. Tím došlo i k porušení zásad správního řízení podle § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť správní orgány nepřihlédly ke specifickým okolnostem případu a nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení.

Stěžovatel konstatuje, že správní orgány vycházely v řízení z nedostatečně zjištěného stavu věci, respektive tedy, že stav, který vzaly za podklad svého rozhodnutí, nemá oporu v obsahu spisového materiálu. Stěžovatel je přesvědčen zejména o nepřiměřenosti vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění. Správní orgány stěžovatele vyhostily, přestože to bude znamenat zásah do jeho soukromého a rodinného života ve

smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel poukazuje na zavedenou praxi správních orgánů spočívající v tom, že vyhoštěným cizincům prakticky neumožňují pozdější návrat do země. Z provedeného dokazování je zcela evidentní, že stěžovatel po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany podal žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, které je v současné době stále aktivní a účastník řízení má s ohledem na splnění zákonných podmínek velice reálnou šanci na udělení pobytového oprávnění. Stěžovatel byl v době podání žádosti v dobré víře, že se na území ČR nachází v souladu se zákonem a zajištěn byl de facto v důsledku zásahu pracovníků OAMP. Stěžovatel je přesvědčen, že řešení zvolené správním orgánem a udělení správního vyhoštění je zcela nepřiměřeným opatřením ve vztahu k pochybení, kterého se stěžovatel dopustil – fakticky toliko pobyt v řádu několika dní, ačkoliv zde evidentně byla možnost přistoupit ke smírnému řešení záležitosti a stěžovateli umožnit dobrovolné opuštění území vyčkáním vydání rozhodnutí ve věci jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu.

Stěžovatel zdůrazňuje, že na území ČR pobývá již 10 let a rozvíjel zde svůj soukromý život, čímž se však správní orgány nijak nezabývaly. V řízení bylo toliko konstatováno, že stěžovatel je rozvedený, nemá děti a na území domovského státu se nachází jeho matka a sestra. Nelze bez dalšího tvrdit, že jen z toho důvodu, že se stěžovatelem nežije na území ČR jeho rodina, nemůže být nepřiměřeně zasaženo do jeho soukromého a rodinného života. Správní orgány aspekt soukromého života stěžovatele na území ČR zcela přeshly, čímž svá rozhodnutí zatížily nepřezkoumatelností.

Další zásadní pochybení stěžovatel spatřuje v tom, že městský soud nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, jelikož vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně vypořádal námitky uplatněné v žalobě a nezabýval se náležitě ani skutečným stavem věci, pročez tento postup dle názoru stěžovatele jednoznačně mohl mít a měl vliv na zákonnost rozhodnutí soudu ve věci. Stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130 a judikaturu Ústavního soudu stran povinnosti soudů rozsudky odůvodňovat a poukazuje v tomto ohledu na zcela bezprecedentní postup městského soudu, pokud jde o stanovení doby, po níž se měl stěžovatel pohybovat na území ČR bez platného povolení k pobytu. Nejen že je tato doba soudem určena zcela odlišně od správních orgánů, ale je stanovena v rozporu se zákonem, kdy navíc je toto stanovení doby nelegálního pobytu používáno k vyvrácení žalobní námitky o nepřiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Správní soud totiž stěžovateli přičítá k tíži skutečnost, že se stěžovatel nachází na území ČR opakovaně v rozporu se zákonem a konstatuje, že se zde pohyboval protiprávně od 20. 7. 2005 do 2. 2. 2006. Za tuto dobu nelegálního pobytu však stěžovateli již bylo uloženo správní vyhoštění v roce 2006 a nelze jej za totožné pochybení postihovat dvakrát. Stejně tak zcela bez právního základu a v rozporu se zjištěními správních orgánů přičítá soud k tíži stěžovateli rovněž dobu mezi 26. 4. 2014 – 9. 7. 2014. Městský soud konstatuje, že dnem 26. 4. 2014 se stalo vykonatelným původní rozhodnutí o správním vyhoštění a žalobce se tedy v dané době pohyboval na území ČR nelegálně. Je však na místě konstatovat, že lhůta stanovená stěžovateli k opuštění území v původním rozhodnutí o správním vyhoštění marně uplynula v průběhu řízení o mezinárodní ochraně a tudíž bylo na místě stanovení nové lhůty po ukončení tohoto řízení. Tato lhůta byla nově stanovena vydáním výjezdního příkazu v červenci 2013, avšak prodlení ve stanovení této lhůty nelze přičítat k tíži stěžovatele. Tento se zcela jistě nacházel na území legálně do doby uplynutí výjezdního

pokračování

příkazu, jak také dovozují správní orgány a je nepochopitelné, jak soud dospěl k závěru, že doba před uplynutím výjezdního příkazu má být započítána v neprospěch stěžovatele. Soud tak zcela nepřesvědčivě a zmateně odůvodnil své rozhodnutí a lze tedy konstatovat, že pro vydání napadeného rozsudku v tomto ohledu neexistuje dostatek důvodů.

Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2014, č. j. 2 A 16/2014 – 34 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně aby zrušil rovněž rozhodnutí správních orgánů a těmto vrátil věc k novému projednání.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti v dané věci odkázala na své vyjádření k žalobě s tím, že ve svém postupu a závěrech neshledala pochybení, plně souhlasí s názorem uvedeným v napadeném rozsudku městského soudu, a proto navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se a priori zabýval tvrzenou námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu; stěžovatel mu vytýkal jak nedostatek skutkových zjištění, tak i nedostatek kvality odůvodnění. Deficity odůvodnění rozsudku mají spočívat v tom, že městský soud rozhodoval bez zvážení okolností celého případu, nesprávně zhodnotil shromážděné důkazy a nedostatečně se vypořádal s námitkami uplatněnými v žalobě. Z rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu k otázce nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (srov. například rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, a ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245) se podává, že rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné, jestliže například není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, dále z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě, proč považoval žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené, či proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy.

Nejvyšší správní soud při posouzení námitek stěžovatele dospěl k závěru, že městský soud požadavkům na přezkoumatelnost rozsudku dostál, byť některé pasáže, jež

se v odůvodnění rozsudku slovo od slova opakují, mohou mít za následek jeho jistou nepřehlednost. Z rozsudku je nicméně patrné, na základě čeho si soud utvářel závěr o skutkovém stavu věci (konstatoval podstatné části správního spisu), přičemž vycházel především z výpovědi samotného stěžovatele ve správním řízení. Dostatečným způsobem se věnoval klíčové právní otázce, a sice, zda je na daný případ aplikovatelný § 119a odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců; tuto svou úvahu přitom srozumitelně odůvodnil. Podle názoru zdejšího soudu městský soud v napadeném rozsudku dostatečným způsobem vypořádal uplatněné žalobní body. Měl-li stěžovatel za to, že tomu tak není, měl v kasační stížnosti přesně vymezit, jaké konkrétní žalobní body městský soud opomněl vypořádat. Pokud jde o tvrzený nedostatek skutkových zjištění, již výše bylo konstatováno, že městský soud vycházel z obsahu správního spisu, který je v napadeném rozsudku hojně citován, takže stěžovateli muselo být patrné, z jakých konkrétních podkladů soud vycházel; na základě obsahu správního spisu se pak soud ztotožnil se skutkovými závěry správních orgánů. Stěžovatel měl také za to, že městský soud zhodnotil shromážděné důkazy nesprávně. V tomto směru nelze než konstatovat, že městský soud vyhodnotil listiny obsažené ve správním spise jednotlivě a ve vzájemných souvislostech a přitom dospěl k logickým a srozumitelně podaným skutkovým závěrům. V závěru napadeného rozsudku též zdůvodnil, proč zdravotní stav stěžovatele nijak nebrání v jeho vycestování z ČR. Vyložil také, jak posuzoval přiměřenost dopadu rozhodnutí o vyhoštění na stěžovatele, s ohledem na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod.

Namítá-li dále stěžovatel, že rozhodnutí žalovaného mělo být městským soudem zrušeno pro porušení ustanovení správního řádu o dokazování (§ 3 a § 50 odst. 3 správního řádu) a nerespektování § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, ani tato tvrzení nejsou důvodná. Z dikce § 50 odst. 3 správního řádu se skutečně podává, že řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je ovládáno zásadou vyšetřovací; rovněž je zde zdůrazněna i zásada objektivního a nestranného přístupu, kdy je správní orgán povinen zjišťovat veškeré rozhodné okolnosti ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Je to tedy správní orgán, který nese v tomto typu řízení odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti. Stěžovatel námitku porušení § 50 odst. 3 správního řádu spojuje s tím, jakým způsobem byl vyhodnocen jeho pobyt na území ČR a jaký zásah do jeho soukromého života by vyhoštění představovalo.

Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že správní orgány postupovaly v daném řízení (vedeném *ex officio*) tak, aby zjistily všechny skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch stěžovatele. Při výslechu byla stěžovateli dána možnost uvést veškeré skutečnosti, které považuje za důležité, a na základě výzvy správního orgánu I. stupně stěžovatel opakovaně využil i své možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Nejvyšší správní soud má za to, že správní orgány přihlížely ke konkrétním okolnostem tohoto případu, které byly k dispozici; to, že je vyhodnotily v neprospěch stěžovatele, ještě neznamená, že tím porušily jednu ze základních zásad správního řízení. Fakt, že jsou správní orgány v tomto typu řízení povinny zjišťovat i skutečnosti svědčící ve prospěch jeho účastníka ještě neznamená, že musejí automaticky uvěřit jeho tvrzením a akceptovat je.

pokračování

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel se dne 12. 8. 2013 dostavil na OAMP, a prokázal se cestovním průkazem totožnosti č. JC013799, s platností do 9. 7. 2014. Do cestovního průkazu byl vyznačen výjezdní příkaz č. AKT 0243519, s platností do 8. 8. 2013. Stěžovatel byl zajištěn správním orgánem I. stupně, neboť neměl platné oprávnění k pobytu a na území ČR tak pobýval nelegálně. Ze spisu dále vyplývá, že stěžovateli bylo poprvé uloženo správní vyhoštění za neoprávněný pobyt na území České republiky od 20. 7. 2005 do 1. 2. 2006. Také bylo zjištěno, že stěžovatel dne 2. 2. 2006 požádal o mezinárodní ochranu, tato mu však nebyla udělena; řízení o této žádosti bylo ukončeno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2013, č. j. 6 Azs 37/2012 – 27. Od dne nabytí právní moci tohoto usnesení, tj. od 26. 4. 2013 do vydání výše uvedeného výjezdního příkazu dne 9. 7. 2013, s platností do 8. 8. 2013, se stěžovatel nacházel na území České republiky bez víza a oprávnění k pobytu. Dne 7. 8. 2013 stěžovatel požádal o trvalý pobyt v ČR, spolu s žádostí o prominutí zmeškání lhůty k podání této žádosti, k níž doložil lékařskou zprávu.

Z výše uvedeného je patrné, že stěžovatel skutečně pobýval na území ČR v době zajištění správním orgánem I. stupně dne 12. 8. 2013 bez platného oprávnění k pobytu. Svým jednáním tak stěžovatel bez dalšího naplnil skutkovou podstatu uvedenou v § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.* Správní orgány postupovaly správně, pokud podle citovaných ustanovení rozhodly o správním vyhoštění stěžovatele.

Na tomto závěru nemůže nic změnit ani poukaz stěžovatele na skutečnost, že se snažil svůj pobyt na území ČR legalizovat prostřednictvím podání žádosti o trvalý pobyt dle § 67 zákona o pobytu cizinců, neboť podání žádosti o trvalý pobyt nezakládá fikci trvalého oprávnění k pobytu, jako je tomu dle § 60 odst. 7 zákona o pobytu cizinců v případě podání žádosti o vízum.

Stěžovateli se může jevit správní vyhoštění jako nespravedlivý důsledek toho, že se po podané žádosti o trvalý pobyt dostavil na základě předvolání na pracoviště OAMP, kde zjistili, že se na území ČR nachází (pouhé) tři dny neoprávněně. Díkce ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců nicméně stanoví jasně, že v případě naplnění podmínek pro vyhoštění je příslušný orgán povinen toto rozhodnutí vydat. Není zde tedy prostor pro úvahu, zda řízení o správním vyhoštění zahájit, či nikoliv. Zda se následně správní vyhoštění udělí, či nikoliv, není věcí správního uvážení správního orgánu, nýbrž při naplnění zákonných podmínek jde o jeho povinnost; korekci v tomto postupu je pak pouze ustanovení o vyloučení nepřiměřenosti takového zásahu do soukromého a rodinného života vyhošťované osoby (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ve spojení s § 174a tohoto zákona). Stěžovatel nadto ani sám nezpochybňuje, že zákonné podmínky pro uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců splněny byly.

Nejvyšší správní soud podotýká, že je právem každého státu regulovat příchod a pobyt cizinců na jeho území a stanovit pro jednotlivé pobytové režimy podmínky, kterým

je cizinec povinen se podrobit. Smyslem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců je pak snaha zamezit dalšímu pobytu cizince, který na území pobývá bez víza či bez platného povolení k pobytu, ač k tomu není oprávněn. Pro správní vyhoštění je pak dostačující zjištění o neoprávněnosti pobytu; důvody, jakkoliv lidsky pochopitelné, ať již zaviněné subjektivně či nastalé nezávisle na vůli cizince, které neoprávněný pobyt způsobily, jsou v tomto ohledu irelevantní a jejich nezohlednění nelze interpretovat jako výraz přepjatého formalismu při aplikaci práva (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 – 69).

Je třeba konstatovat, že bylo primárně věcí stěžovatele více zajímat se o svůj pobytový status. Podal-li si stěžovatel žádost o udělení azylu, které nebylo vyhověno, musel si být vědom toho, že jeho další pobyt na území ČR vyžaduje oprávnění. Podání žádosti o trvalý pobyt v předposlední den platnosti výjezdního příkazu vykazuje rysy účelového jednání oddálit vyhoštění tím spíše, pokud před vydáním výjezdního příkazu stěžovatel opakovaně pobýval na území ČR bez víza a oprávnění pobytu a byl již tudíž obeznámen s právními následky takového chování. Stěžovateli byl navíc udělen výjezdní příkaz z moci úřední v souladu s ustanovením § 50 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, který jej opravňoval pouze k přechodnému pobytu na území ČR po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, ne delší než 60 dnů, a k vycestování z území. Vytýká-li nyní stěžovatel odůvodnění rozsudku městského soudu skutečnost, že se nacházel na území ČR opakovaně v rozporu se zákonem a tato je mu soudem přičítána k tíži, pak zdejší soud konstatuje, že postup městského soudu pouze směřoval k hodnocení skutkového stavu. Stěžovateli nebyla doba uložená v předešlém rozhodnutí o správním řízení připočtena ke stanovené době podle nyní posuzovaného rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Městský soud v případě pouze hodnotil veškeré shromážděné důkazy a s ohledem na zkoumání přiměřenosti zásahu do soukromého života stěžovatele se zabýval i rozhodnými okamžiky týkajícími se pobytu stěžovatele na území České republiky v minulosti. Městský soud pouze hodnotil pobyt stěžovatele na území ČR komplexně, včetně jeho přístupu ke snaze o legalizaci pobytu a zjištěné údaje zasadil do kontextu nyní posuzované žaloby. Takový postup nelze označit za zmatený nebo nepřesvědčivý, městský soud naopak přdestřel dedukce a úvahy, na kterých založil zkoumání skutkového stavu.

Stěžovatel dále nesouhlasil s tím, jakým způsobem byly vypořádány okolnosti, týkající se jeho soukromého a rodinného života na území ČR. V kasační stížnosti tvrdil, že jeho vyhoštění bude znamenat zásah do jeho soukromého a rodinného života, tj. namítal, že byl porušen § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Jak již bylo uvedeno, mezi účastníky není sporu o tom, že stěžovatel naplnil podmínky § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, neboť pobýval na území ČR bez víza či platného povolení k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn. Spornou mezi účastníky je právě možnost aplikace ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, dle kterého rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do *soukromého nebo rodinného života* cizince. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán podle § 174a téhož zákona zohlední zejména *závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště*.

pokračování

Nejvyšší správní soud shledal, že správní orgány obou stupňů shora uvedená kritéria náležitě zvažovaly a vypořádaly se s nimi i v odůvodnění svých rozhodnutí. Vycházely především z výpovědi samotného stěžovatele, který do protokolu dne 28. 8. 2013, č. j. KRPA – 302521/ČJ-2013-000022 uvedl, že na území České republiky nesdílí společnou domácnost s občanem Evropské unie ani s občanem České republiky, ani se o takovou osobu nemusí starat. Stěžovatel je rozvedený, děti nemá. Na území České republiky nemá žádné rodinné příslušníky, ani se zde nenachází žádná osoba, vůči které by měl vyživovací povinnost. Stěžovatel uvedl, že pokud bude vyhoštěn, vrátí se dobrovolně na Ukrajinu, kde vlastní dům a má zde matku a sestru. Vzhledem k podané žádosti o trvalý pobyt se domníval, že v ČR pobývá legálně, uvedl také, že trpí na problémy se sluchem a bolestí hlavy.

Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí zohlednil závažnost stěžovatelova protiprávního jednání a zhodnotil jeho ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území ČR a intenzitu vazeb ke státu, jehož je státním občanem. Přihlédl také ke zdravotnímu stavu stěžovatele a k tomu, že chce vycestovat dobrovolně a peníze na vycestování má. Poté dospěl k závěru, že dopad rozhodnutí o vyhoštění na stěžovatele je přiměřený. Rovněž žalovaná se otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého nebo rodinného života stěžovatel zabývala když poukázala na skutečnost, že stěžovatel na území ČR nemá žádné rodinné příslušníky, vazby, závazky nebo pohledávky. Jelikož stěžovatel nijak nedoložil svůj aktuální zdravotní stav, námitku nedostatečně zjištěného zdravotního stavu žalovaná shledala bezpředmětnou a účelovou, s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění.

Z výše uvedeného tak je zřejmé, že správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích popsaly okolnosti, pro něž nepovažují vyhoštění stěžovatele za nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Městský soud se s tímto hodnocením ztotožnil a stejného názoru je také Nejvyšší správní soud. Námitka stěžovatele že správní orgán nezjistil náležitě skutečnosti, ze kterých vycházel, neboť je dostatečně neověřoval, tedy není důvodná.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že argumentaci stěžovatele, že v ČR má veškeré ekonomické, sociální a kulturní zázemí a v případě nuceného opuštění území ČR bude muset vynaložit značné náklady na cestu do své domovské vlasti, zde pak náklady na pobyt a rovněž opětovné výdaje, pokud bude jeho stížnost úspěšná, považuje za nedůvěryhodnou a účelovou, neboť sám stěžovatel v průběhu správního řízení před správním orgánem prvního stupně uvedl, že v České republice nemá žádné vazby, pohledávky ani závazky, a pokud se bude muset vrátit Ukrajinu, tak k tomu účelu disponuje finančními prostředky. Na Ukrajině má rovněž příbuzné a vlastní zde dům, má se tedy kam vrátit. Věk stěžovatele (44 let) přitom není natolik vysoký, aby představoval překážku pro jeho návrat do země původu. Takovouto překážku nepředstavuje ani zdravotní stav stěžovatele – sám stěžovatel sice v průběhu správního řízení uvedl, že jeho zdravotní potíže jsou trvalého rázu, doložil ovšem pouze jednu lékařskou zprávu ze dne 6. 8. 2013, podle které měl přetrvávající obtíže 2 měsíce, spočívající v bolesti hlavy a zalehnutí uší. Dle zprávy byly stěžovateli předepsány léky a stanovena kontrola za týden, žádné další vyjádření lékaře však stěžovatel ani během správního řízení nebo později

v řízení před městským soudem nedoložil. Nejvyšší správní soud má z uvedeného za to, že zdravotní potíže nejsou takového rázu, aby stěžovateli znemožňovaly návrat do země původu.

Nejvyšší správní soud taktéž konstatuje, že pouze obecně zmíněné vazby, jež si zde stěžovatel podle svých tvrzení údajně vytvořil, nemohou převážit důvody k postupu podle § 119 zákona o pobytu cizinců a správní orgány obou stupňů a městský soud posoudily stěžovatelovu situaci správně, když neshledaly uložené správní vyhoštění nepřiměřeným. Nejvyšší správní soud považuje rozhodnutí o správním vyhoštění za odpovídající zjištěným okolnostem zachyceným ve správním spisu, které stěžovatel ostatně v žalobě ani v kasační stížnosti nezpochybnil. Je tedy zjevné, že nelze přisvědčit ani námitce stěžovatele, že správní vyhoštění by pro něj znamenalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého života.

Pokud stěžovatel poukázal na údajnou praxi českých státních orgánů, spočívající v tom, že vyhoštěné osoby nechtějí opětovně po uplynutí doby zákazu pobytu vpustit na území ČR, pak nelze než uvést, že jde o ničím nepodložené tvrzení a zdejšímu soudu z jeho rozhodovací činnosti nic takového známo není. Nadto se jedná o nově uplatněnou námitku, kterou stěžovatel uplatnil až v řízení o kasační stížnosti, ač mu nic nebránilo učinit tak již v řízení před krajským soudem; k takovým skutečnostem Nejvyšší správní soud nemůže přihlížet (§ 109 odst. 5 s. ř. s.).

Lze tedy uzavřít, že městský soud posoudil otázku přiměřenosti stěžovatelova vyhoštění do země původu, ve vztahu k jeho soukromému a rodinnému životu, souladně se zákonem o pobytu cizinců.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, nezbylo mu než ji za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl*. Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný a právo na náhradu nákladů řízení mu tak nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, u ní nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jejím případě rozhodl tak, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 13. listopadu 2014

JUDr. Lenka Matyášová

pokračování

5 Azs 126/2014 - 36

předsedkyně senátu